

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej,
na posiedzeniu w dniu 17 czerwca 2024 r.,
w sprawie wniosku obrońcy sędziego Sądu Rejonowego w O. P. J. o wznowienie
postępowania zakończonego uchwałą Izby Dyscyplinarnej z dnia 4 lutego 2020 r.,
sygn. II DO 1/20 (II ZSG 4/22),
wniosku obrońcy obwinionego P. J. – adwokata P. M. o wyłączenie SSN Marka
Siwka od udziału w sprawie o sygn. akt I ZO 56/24

postanowił:

**uwzględnić wniosek i na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw.
z art. 42 § 1 k.p.k. oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji
o Ochronie Praw Człowieka wyłączyć sędziego Sądu
Najwyższego Marka Siwka od udziału w rozpoznaniu sprawy
o sygn. akt I ZO 56/24**

UZASADNIENIE

Obrońca sędziego Sądu Rejonowego w O. P. J. złożył wniosek o
wznowienie postępowania zakończonego uchwałą Izby Dyscyplinarnej z dnia 4
lutego 2020 r., sygn. II DO 1/20. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium
Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt II ZSG 4/22. Do rozpoznania
przedmiotowego wniosku został wyznaczony jako sędzia sprawozdawca SSN
Tomasz Demendecki.

Pismem z dnia 1 sierpnia 2023 r. obrońca obwinionego P. J. – adw. M. W. złożył wniosek o stwierdzenie braku spełnienia przez Tomasza Demendeckiego wymogów niezawisłości i bezstronności w trybie art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym. Wniosek ten został zarejestrowany w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt I ZB 61/23, a do jego rozpoznania został wylosowany skład orzekający: SSN Piotr Prusinowski (przewodniczący), SSN Maria Szczepaniec (sprawozdawca), SSN Antoni Bojańczyk, SSN Grzegorz Misiurek i SSN Leszek Bosek. Z uwagi na wyłączenie SSN Leszka Boska zawarte w postanowieniu z dnia 6 lutego 2024 r., sygn. I ZO 10/24, w jego miejsce została wyznaczona SSN Elżbieta Karska.

Pismem z dnia 24 sierpnia 2023 r. obrońca obwinionego – adw. P. M. wniósł o wyłączenie SSN Marii Szczepaniec, SSN Antoniego Bojańczyka i SSN Leszka Boska od rozpoznania sprawy I ZB 61/23. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. I ZO 91/23, zaś do jej rozpoznania został wyznaczony SSN Zbigniew Korzeniowski. Wobec tego sędziego został również złożony wniosek o przeprowadzenie testu w trybie art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym, zarejestrowany pod sygn. I ZB 73/23, który zarządzeniem z dnia 11 października 2023 r. odrzucony.

Pismem z dnia 25 września 2023 r. obrońca obwinionego – adw. P. M. złożył wniosek o wyłączenie SSN Zbigniewa Korzeniowskiego od rozpoznania sprawy I ZO 91/23, który zarejestrowano w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. I ZO 109/23, zaś do jej rozpoznania został wyznaczony SSN Paweł Wojciechowski.

Pismem z dnia 17 listopada 2023 r. obrońca obwinionego – adw. P. M. złożył wniosek o wyłączenie SSN Pawła Wojciechowskiego od orzekania w sprawie o sygn. akt I ZO 109/23. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt I ZO 153/23, zaś do jego rozpoznania, został wyznaczony SSN Wiesław Kozielowicz.

Kolejno, pismem z dnia 18 grudnia 2023 r. obrońca obwinionego – adw. P. M. złożył wniosek o wyłączenie SSN Wiesława Kozielowicza od orzekania w sprawie o sygn. akt I ZO 153/23. Przedmiotowy wniosek zarejestrowany został w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. I ZO 180/23, zaś do jego

rozpoznania zarządzenie z dnia 25 stycznia 2024 r. wyznaczono SSN Marka Motuka, który postanowieniem z dnia 16 maja 2024 r., sygn. akt I ZO 180/23, nie uwzględnił wniosku obrońcy obwinionego o wyłączenie SSN Wiesława Kozielowicza od rozpoznania sprawy o sygn. I ZO 153/23. Wcześniej, bo postanowieniem z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt I ZO 153/23, Sąd Najwyższy w składzie SSN Wiesław Kozielowicz, uwzględnił wniosku obrońcy obwinionego i wyłączył SSN Pawła Wojciechowskiego od rozpoznania sprawy o sygn. I ZO 109/23. W jego miejsce został wyznaczony do rozpoznania sprawy o sygn. I ZO 109/23 SSN Tomasz Demendecki, który postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2024 r., w sprawie I ZO 40/24 został wyłączony od udziału w tej sprawie. Zarządzeniem z dnia 23 maja 2024 r. sprawa o sygn. I ZO 109/23 została przydzielona SSN Markowi Dobrowolskiemu.

Wniosek obrońcy obwinionego – adw. P. M. z dnia 30 stycznia 2024 r. o wyłączenie SSN Marka Motuka od orzekania w sprawie I ZO 180/23, postanowieniem z dnia 20 marca 2024 r., sygn. akt I ZO 26/24, nie został uwzględniony. Sprawa ta była rozpoznawana przez SSN Marka Dobrowolskiego, któremu została przydzielona zarządzeniem z dnia 6 marca 2024 r.

Obrońca obwinionego – adw. P. M. pismem z dnia 22 marca 2024 r. złożył wniosek o wyłączenie SSN Marka Dobrowolskiego od rozpoznania sprawy I ZO 26/24. Wniosek ten został zarejestrowany w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. I ZO 56/24, zaś do jego rozpoznania wyznaczony został w dniu 18 kwietnia 2024 r. SSN Marek Siwek.

Konsekwentnie, pismem z dnia 29 kwietnia 2024 r. obrońca obwinionego – adw. P. M. wniósł o wyłączenie SSN Marka Siwka od rozpoznania sprawy o sygn. I ZO 56/24, który został zarejestrowany w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. I ZO 78/24, a sprawa ta została przydzielona SSN Barbarze Skoczkwskiej zarządzeniem z dnia 23 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wyłączenie SSN Marka Siwka, oparty o przepis art. 41 § 1 k.p.k. jest zasadny i zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z tym przepisem sędzia podlega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać

uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Z tego rodzaju sytuacją mamy po raz kolejny do czynienia w rozpatrywanej sprawie.

Kwestią wyłączenia sędziego w opisanej wyżej sytuacji, tj. w układzie, gdy o zarzucie nienależytej obsady sądu spowodowanej wadliwością postępowania nominacyjnego prowadzonego przed KRS ukształtowaną stosownie do przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. orzekać miałyby sędzia Sądu Najwyższego powołany na urząd w procedurze nominacyjnej ukształtowanej tą samą ustawą, Sąd Najwyższy zajmował się m.in. w sprawach II KO 12/22 – postanowienie z dnia 17 marca 2022 r., IV KO 32/22 – postanowienie z dnia 28 kwietnia 2022 r. czy też w V KB 6/22 – postanowienie z dnia 14 października 2022 r. Przytoczyć przede wszystkim jednak należy uchwałę składu 7 Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 (I KZP 2/22), w której podkreślono, że wniosek o wyłączenie ze składu sądu powszechnego osoby powołanej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., nie może być rozpoznawany przez sąd mający w swoim składzie takiego sędziego; w przeciwnym razie dojdzie do sytuacji objętej zakazem *nemo iudex in causa sua*. Argumenty zawarte w uzasadnieniu tej uchwały w odniesieniu do tego - jak się wydaje - dość oczywistego wniosku, a *minore ad maius* mają zastosowanie tym bardziej w przypadku, gdy owym sędzią rozpoznającym wniosek o wyłączenie jest sędzia Sądu Najwyższego, co do którego aktualizują się te same zastrzeżenia.

Podzielając w pełni powołaną w tych orzeczeniach argumentację, należy stwierdzić, że w realiach rozpoznawanej sprawy udział wyznaczonego sędziego w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy stanowiłby rażące naruszenie zakazu *nemo iudex in causa sua*, a ponadto mógłby realnie w konsekwencji prowadzić do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i uznania, że taki skład orzekający w ogóle nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą, co mogłoby skutkować m.in. odpowiedzialnością odszkodowawczą Państwa Polskiego. Przypomnieć należy, że sędzia Marek Siwek, podobnie jak sędzia Marek Dobrowolski oraz wszyscy pozostali sędziowie za wyjątkiem sędziego Wiesława Kozielowicza i Zbigniewa Korzeniowskiego, a których dotyczyły wskazane wyżej

wnioski złożone na podstawie art. 41 § 1 k.p.k., otrzymali także nominację na urząd sędziego Sądu Najwyższego na skutek rekomendacji KRS ukształtowanej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r.

Mając więc powyższe na uwadze należy stwierdzić, że konieczne stało się wyłączenie SSN Marka Siwka od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN Marka Dobrowolskiego w sprawie I ZO 56/24.

[M. T.]

[ms]